

Folketingets Ombudsmand
post@ombudsmanden.dk

Att. Jørgen Steen Sørensen

Holmens Kanal 22
1060 København K
Telefon 33 92 93 00
sim@sim.dk
www.sim.dk

Sagsnr.
2016 - 2982

Doknr.
361557

Dato
07-06-2016

Iværksættelse af hjælpeforanstaltninger til børn af forældre med processuelt ophold eller uden lovligt ophold, Ombudsmandens Dok.nr. 16/01521-7/NMR + 16/01522 + 15/04069

Folketingets Ombudsmand har i brev af 24. maj 2016 stillet supplerende spørgsmål til Social- og Indenrigsministeriet og til Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet vedrørende iværksættelse af hjælpeforanstaltninger til børn af forældre med processuelt ophold eller uden lovligt ophold.

I den anledning skal Social- og Indenrigsministeriet på vegne af begge ministerier svare følgende:

1. Ombudsmanden har indledningsvis henvist til den tidlige fremsendte byretsdom fra 12. maj 2015 om stadfæstelse af Ankestyrelsens afgørelse af 21. januar 2016 om tvangsanbringelse i plejefamilie af børn af forældre uden lovligt ophold i Danmark. Ministeriet kan oplyse, at byrettens afgørelse af 12. maj 2016 den 26. maj 2016 er indbragt for Procesbevillingsnævnet med ansøgning om appeltilladelse. Procesbevillingsnævnet har endnu ikke truffet afgørelse i sagen. Ministeriet vil oplyse ombudsmanden om procesbevillingsnævnets afgørelse, så snart ministeriet bliver bekendt med denne.

2. Ombudsmanden har bedt ministeriet om i samarbejde med Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet at oplyse, hvem der har pligt til at tage initiativ til, at kommunen foretager en faglig vurdering af, om der er behov for at yde støtte, og herunder oplyse, om kommunens beslutning om at foretage denne faglige vurdering, herunder iværksætte en børnefaglig undersøgelse (§ 50-undersøgelse), forudsætter, at udlændingemyndighederne har henvendt sig til kommunen.

I den anledning kan ministeriet oplyse, at kommunens beslutning om at foretage denne faglige vurdering, herunder iværksætte en børnefaglig undersøgelse (§ 50-undersøgelse) ikke forudsætter, at udlændingemyndighederne har henvendt sig til kommunen. Kommunen kan efter omstændighederne tage initiativ til – uden at Udlændingestyrelsen har anmodet herom – at foretage en faglig vurdering, herunder iværksætte en § 50-undersøgelse for så vidt angår asylbørn med processuelt ophold eller iværksætte en tilsvarende faglig undersøgelse for så vidt angår børn og unge uden lovligt ophold.

Hvis kommunen i sin undersøgelse når frem til, at der er behov for iværksættelse af sociale foranstaltninger, må kommunen forelægge sine konklusioner for Udlændingestyrelsen med henblik på at opnå Udlændingestyrelsens godkendelse af foranstaltningen. Udlændingestyrelsen må i givet fald tage stilling til, om de foreslåede foranstaltninger skal iværksættes.

3. Ombudsmanden har anmodet om at få oplyst, om kommunen er afskåret fra at foretage en faglig vurdering af behovet for hjælp, hvis kommunen ikke er enig med udlændingemyndighederne i, at der er tale om problemer, som kan håndteres i regi af asylcentre.

Ministeriet kan oplyse, at kommunen i de tilfælde, hvor udlændingemyndighederne på baggrund af en henvendelse fra kommunen om en mistanke om, at et barn eller en ung mistrives, finder, at eventuelle problemer kan håndteres inden for udlændingemyndighedernes eget regi, og kommunen er uenig i denne vurdering, ikke er afskåret fra – uden at Udlændingestyrelsen har anmodet herom – at iværksætte en faglig vurdering, herunder en § 50-undersøgelse.

Hvis kommunen i sin undersøgelse når frem til, at der er behov for iværksættelse af sociale foranstaltninger, må kommunen forelægge sine konklusioner for Udlændingestyrelsen med henblik på at opnå Udlændingestyrelsens godkendelse af foranstaltningen, jf. pkt. 2. I praksis tilsidesætter Udlændingestyrelsen aldrig kommunens faglige vurdering af behovet for iværksættelse af sociale foranstaltninger, idet Udlændingestyrelsen intet fagligt grundlag har herfor.

4. Ombudsmanden har videre anmodet om at få oplyst, hvordan eventuelle sager, hvor der er uenighed mellem kommunen og udlændingemyndighederne om, hvorvidt der skal iværksættes foranstaltninger (herunder anbringelser), afgøres.

Som anført i social- og indenrigsministerens besvarelse den 23. februar 2016 af udvalgs spørgsmål UUI Alm del nr. 310 og af udlændinge-, integrations- og boligministerens besvarelse den 28. februar 2016 af udvalgs spørgsmål UUI Alm. del nr. 224 henrører børn og unge, der opholder sig i Danmark som asylansøgere, og udlændinge uden lovligt ophold, under lovgivningen på udlændingeområdet. Tilsvarende gælder for voksne asylansøgere og udlændinge uden lovligt ophold.

Kommunens vurdering af behovet for foranstaltninger skal derfor forelægges for Udlændingestyrelsen til godkendelse. En eventuel foranstaltning skal ligge inden for rammerne af udlændingelovens forsørgelsespligt.

Hvis Udlændingestyrelsen godkender den foreslåede foranstaltning, træffer kommunen eller kommunens børn og unge-udvalg afgørelse om iværksættelse af en foranstaltning på baggrund af Udlændingestyrelsens godkendelse. Kommunens afgørelse om iværksættelse af en indsats eller en social foranstaltning træffes for børn af forældre med processuelt ophold med serviceloven som grundlag og efter servicelovens regler. Kommunens afgørelse om iværksættelse af en indsats eller en social foranstaltning træffes for børn af forældre uden lovligt ophold med hjemmel i principperne i serviceloven, Danmarks folkeretlige forpligtelser og nødretilige principper. Der henvises til Ankestyrelsens afgørelse af 21. januar 2016 om tvangsanbringelse af børn af forældre uden lovligt ophold i Danmark, jf. pkt. 1.

Som det fremgår under punkt 3, tilsidesætter Udlændingestyrelsen aldrig kommunens faglige vurdering af behovet for iværksættelse af sociale foranstaltninger. Der vil således ikke i praksis opstå sager, hvor myndighederne ikke når til enighed om, hvorvidt der skal iværksættes foranstaltninger (herunder anbringelser) over for børn med processuelt opholdsgrundlag eller uden lovligt ophold.

5. Endelig har ombudsmanden bedt ministerierne om at oplyse, om kommunerne, udlændingemyndighederne og indkvarteringsoperatørerne er eller vil blive oplyst om de muligheder, der efter Ankestyrelsens og byrettens afgørelser er for at iværksætte foranstaltninger over for børn med processuelt eller uden lovligt opholdsgrundlag. I den anledning kan Social- og Indenrigsministeriet oplyse, at der på baggrund af den tidligere omtalte analyse vil blive udarbejdet et hyrdebrev til kommunerne. Også udlændingemyndighederne og indkvarteringsoperatørerne vil blive oplyst om ministerier-

nes retsopfattelse i forhold til iværksættelse af sociale foranstaltninger for udlændinge omfattet af udlændingemyndighedernes forsørgelsespligt.

6. Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet har tiltrådt indholdet af dette brev.

Med venlig hilsen

Hans B. Thomsen

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Hans B. Thomsen', written over the printed name.